

Nagyfalu

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Nagyfalu>

Ez a szócikk az árvai községről szól. Hasonló címmel lásd még: [Nagyfalu \(egyértelműsítő lap\)](#).

Nem tévesztendő össze a következővel: [Nagyfalva](#).

Nagyfalu (Veličná)

A Szent Mihály templom

Közigazgatás

Ország	 Szlovákia
Kerület	Zsolnai
Járás	Alsókubini
Rang	Község
Első írásos említés	1272
Polgármester	Daniel Laura
Irányítószám	027 54
Körzethívószám	043
Forgalmi rendszám	DK

Népesség

Teljes népesség	1273 fő (2017. dec. 31.) ^[1] +/-
Népsűrűség	35 fő/km ²

Földrajzi adatok

Tszf. magasság	484 m
Terület	29,30 km ²
Időzóna	CET , UTC+1

Elhelyezkedése

Nagyfalu

Pozíció Szlovákia térképén

[é. sz. 49° 12′ 20″, k. h. 19° 14′ 40″](#)Koordináták: [é. sz. 49° 12′ 20″, k. h. 19° 14′ 40″](#)térkép ▼

[Nagyfalu weboldala](#)

A [Wikimédia Commons](#) tartalmaz *Nagyfalu* témájú médiaállományokat.

Adatok forrása: [Szlovák Statisztikai Hivatal](#), <http://obce.info>

Nagyfalu (más néven *Velicsna*, [szlovákul](#) *Veličná*) község [Szlovákiában](#), a [Zsolnai kerületben](#), az [Alsókubini járásban](#).

Tartalomjegyzék

- [1Fekvése](#)
- [2Története](#)
- [3Népessége](#)
- [4Nevezetességei](#)
- [5Érdekességek](#)
- [6Híres emberek](#)
- [7Források](#)
- [8Külső hivatkozások](#)

Fekvése[\[szerkesztés\]](#)

[Alsókubintól](#) 4 km-re nyugatra az Árvai-Magura délkeleti részén az [Árva](#) jobb partján 462 m magasan fekszik, [Revisnye](#) tartozik hozzá.

Története[\[szerkesztés\]](#)

A község területén a késői bronzkorban a [lausitzi kultúra](#) települése állt, melynek hamvasztásos temetőjét feltárták. Első említése [1272](#)-ben "*Magna villa*" néven történt, [1397](#)-ben ugyanezen a néven említik. [1420](#)-ban említik először Nagyfalu néven "*Nagfalw*" alakban, majd [1487](#)-ben újra "*Nagyfalu*" néven szerepel. Fekvése miatt fontos szerepet játszott a [Lengyelországgal](#) folytatott kereskedelemben. Városi kiváltságait [Zsigmond](#) királytól kapta, melyeket [1525](#)-ben [II. Lajos](#), [1548](#)-ban [I. Ferdinánd](#), [1583](#)-ban [Rudolf](#), [1614](#)-ben Thurzó György, [1659](#)-ben [II. Miksa](#), [1712](#)-ben pedig [III. Károly](#) is megerősített. A [16. században](#) a protestantizmus árvai terjedésének központja volt. A [17. században](#) már működött iskolája is. Sokat szenvedett a császárelenes kuruc harcokban és [1683](#)-ban a török ellen vonuló lengyel-litván sereg is felégette. [1715](#)-ben 620 lakosa volt. [1778](#)-ban már 779 volt a lakosság száma, mely ezután is dinamikusan nőtt. [1828](#)-ban 202 házában már 1536 lakos élt. Lakói főleg mezőgazdasággal és kézművességgel foglalkoztak.

Vályi András szerint "*NAGYFALU. Velkavész. Velitsna. Mező Város Árva Várm. földes Ura a' K. Kamara, lakosai katolikusok, fekszik az Alsó járásban, határja jó, vagyonyjai jelesek.*"^[2]

Fényes Elek szerint "*Velicsna, vagy Nagyfalu, (Velka Wesz), tót m.v., Árva vmegyében, az Árva jobb partján: 159 kath., 1297 evang., 78 zsidó lak. Van kath. és igen szép evang. temploma, derék hidja az Árva vizén, kastélya, több malmai. Termékeny földje búzát, rozstot, árpát, sok lent, kender, híres hüvelyes veteményeket terem. Lakosai sajtot, gyolcsot csinálnak; gabonával, gyolcscsal, fával, marhával eleven kereskedést űznek. Nagy országos vásárokat tart. Sessiója: 76 6/8. Hajdan volt itt virágzó evang. gymnasium. F. u. az árvai uradalom. Ut. p. Rosenberg.*"^[3]

A [trianoni békeszerződésig](#) [Árva vármegye Alsókubini járásához](#) tartozott.

A hozzá tartozó [Revisnye 1272](#)-ben szerepel először az írott forrásokban "Riuisne, Rivisne" alakban. [1551](#)-ben "Orwisno", [1595](#)-ben "Revissne", [1626](#)-ban "Orviste" néven említik. A Reviczky család birtoka volt. 1778-ban 162 lakosa volt, közülük 15 nemesi család. 1828-ban 29 házában 199 lakos élt. Lakói mezőgazdasággal foglalkoztak.

Vályi András szerint "REVISNYE. Tót falu Árva Várm. földes Ura Reviczky Uraság, kik között nevezetét kíván néhai Gróf Reviczky Károly, a' ki Lengyel, Burgus, és Ángoly Országokban Követséget viselt vala; több nevezetes Férfiak is származának e' Nemzetségből; Leány ágon pedig N. B. Reviczky Judit A., a' kit Hg. Hohenlohe veve Hitvesül; lakosai katolikusok, fekszik Nagy-Falu Mezővárosnak szomszédságában; határja, illő művelés után jó gabonát terem, 's közép termékenységű, vagyonyjai külömbfélék, vizei gyakorta kiszáradnak." ^[2]

Fényes Elek szerint "Revisnye, tót falu, Árva vármegyében, Velicsnához nyugotra egy 1/2 órányira: 82 kath., 111 evang. 6 zsidó lak. Fekszik egy patak mellett, igen kies vidéken. Földje a buzát is megtermi. Eredeti helye a virágzó Reviczky családnak. Ut. p. Rosenberg." ^[3]

Revisnye [1950](#) óta Nagyfalú része.

Népessége[szerkesztés]

[1910](#)-ben 882, túlnyomórészt szlovák lakosa volt. Revisnyének 1910-ben 75 szlovák lakosa volt.

[2001](#)-ben 794 lakosából 792 szlovák volt.

[2011](#)-ben 1034 lakosából 986 szlovák volt.

Nevezetességei[szerkesztés]

- [Szent Mihály](#) arkangyal tiszteletére szentelt római katolikus temploma a [14. században](#) épült. [1657](#)-ben átépítették, de 1683-ban annyira megrongálódott, hogy újjá kellett építeni. Körítőfal övezi, berendezése 17-18. századi.
- Evangélikus temploma [1785](#)-ben még torony nélkül épült. Tornyt csak [1865](#)-ben építették hozzá.
- Revisnye [18. századi](#) kúriája, melyet a [19. században](#) átépítettek.

Érdekességek[szerkesztés]

- [Arany János](#) a [Toldiban](#) Nagyfalut nevezi meg [Miklós](#) lakhelyül (bár ez lehetett számos más "Nagyfalú", például [Szilágynagyfalú](#) is). Arany János forrása, [Ilosvai Selymes Péter](#) (Az híres neves Tholdi Miklósnak jeles cselekedetiről és bajnokságáról való história, Debrecen, 1574) szintén "Nagyfalut" nevezi meg Toldi szülőhelyül, de a műből egyértelműen kiderül, hogy a [Várad](#) (Nagyvárad) melletti Nagyfalura ([Szilágynagyfalú](#)) gondol : (*Nemsokára Laczfi András jó Budára, / Erdélyből indula Lajos udvarába, / Az uton mentében Váradot haladá, / Nagyfalú határán hadával hogy ballagna.*)

Híres emberek[szerkesztés]

Itt született:

- [Schulek Mátyás](#) (1748-1815) evangélikus lelkész
- [Szeberényi János](#) (1780-1857) evangélikus püspök.
- [1810. szeptember 30-án Bónis Sámuel](#) reformpolitikus.
- [Munkay János](#) (1820-1890) római katolikus plébános és tiszteletbeli kanonok.
- [Peter M. Bohúň](#) (1822-1879) – festő
- [Pavol Čaplovič](#) (1917-1994) - tanár, régész.
- Ondrej Kalina-[Ján Smetana](#) (1867-1953) – író
- [Ján Seberíny](#) (1780-1857) – író
- [Matej Šulek](#) (1748-1815) – egyházi író

- [Ctiboh Zoch](#) (1815-1865) – filológus, történész.
- Revisnyén született [Reviczky Károly](#) Imre (1737–1793) magyar főúr, politikus, diplomata, berlini követ, császári miniszter

Itt alkotott:

- [Ignác Grebáč-Orlov](#) (1888-1957) – költő, 1911-1912 és 1921-1957 között.
- [Ján Sinapius-Horčíčka](#) (kb. 1630-1685) – drámaíró
- [Ambrózy Sámuel](#) (1748-1806) evangélikus lelkész.

Itt hunyt el:

- [Batizi Miklós](#) (?–1635.) evangélikus lelkész.